

Regels en richtlijnen SBE

*Nederlandse versie*¹

Academisch jaar 2025-2026

Vrije Universiteit Amsterdam
School of Business and Economics

¹ Deze Regels en Richtlijnen zijn ook beschikbaar in het Engels - These Regulations and Guidelines are also available in English. Dutch version prevails in conflict of interpretation.

Inhoud

1. Toepassingsgebied.....	3
2. Algemeen	3
3. Begripsbepaling	3
4. Samenstelling van de examencommissie	3
5. Taken examencommissie.....	4
6. Werkwijze van de examencommissie.....	4
7. Vragen en opgaven, stof en duur van de tentamens.....	5
8. Tentamen in een andere vorm dan voorgeschreven in de OER.....	6
9. Orde tijdens de afname van schriftelijke examenonderdelen	6
10. Beoordeling van tentamens.....	7
11. Inzage en nabespreking	8
12. Registratie van de uitslag.....	8
13. Certificaat uitslag	8
14. Examen	9
15. Afstuderen	9
16. Getuigschrift, cijferlijst en diplomasupplement	9
17. Judicium	10
18. Vrijstelling	11
19. Vrij programma.....	12
20. Fraude en plagiaat bij examens en tentamens	12
21. Onregelmatigheden	14
22. Bewaartermijnen	14
23. Jaarverslag	14
24. Wijzigingen van deze Regels en richtlijnen	14
25. Niet-voorzien gevallen/hardheidsclausule	14
26. Inwerkingtreding.....	14

Bijlage A: Toelichting op enkele artikelen

Bijlage B: Taken en bevoegdheden examencommissie

Bijlage C: Vereisten examinerbevoegdheid SBE

Bijlage D: VU Tentamenregeling

1. Toepassingsgebied

De regels, zoals bedoeld in artikel 7.12b derde lid WHW, worden vastgesteld door de examencommissie en worden aangeduid als Regels en richtlijnen Examencommissie SBE. Deze Regels en richtlijnen zijn van toepassing op de tentamens en examens in de bacheloropleidingen Bedrijfskunde, Econometrics and Data Science, Econometrics and Operations Research, Economie en Bedrijfseconomie en International Business Administration, de premasteropleidingen Business Administration, Digital Business and Innovation, Entrepreneurship, Finance, Marketing, Transport and Supply Chain Management en de masteropleidingen Accounting and Control, Business Administration, Digital Business and Innovation, Econometrics and Operations Research, (Spatial, Transport and Environmental) Economics, Finance, Marketing en Transport and Supply Chain Management van de faculteit School of Business and Economics (SBE) waarvoor de Examencommissie SBE is ingesteld. Deze regeling is van toepassing op iedereen die de opleiding in dit studiejaar volgt, ongeacht het moment, waarop diegene de opleiding is begonnen.

2. Algemeen

1. De begrippen die in de voor de betreffende opleiding geldende Onderwijs- en Examenregeling (OER) worden gebruikt, zijn ook van toepassing op deze regeling. De overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.
2. In het geval dat een bepaling in deze regeling in strijd is met een bepaling uit de voor de betreffende opleiding geldende OER, geldt de bepaling uit de OER.

3. Begripsbepaling

In deze Regels en richtlijnen wordt verstaan onder:

1. **Wet:** Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW).
2. **Onderwijs- en Examenregeling:** de Onderwijs- en Examenregelingen (OER) van de bachelor opleidingen Bedrijfskunde, Econometrics and Data Science, Econometrics and Operations Research, Economie en Bedrijfseconomie en International Business Administration, de premasteropleidingen Business Administration, Entrepreneurship, Finance, Marketing en Transport and Supply Chain Management en de masteropleidingen Accounting and Control, Business Administration, Digital Business and Innovation, Econometrics and Operations Research, (Spatial, Transport and Environmental) Economics, Finance, Marketing en Transport and Supply Chain Management zoals vastgesteld door het faculteitsbestuur.
3. **Examen:** het bachelor- of masterexamen van de opleiding.
4. **Tentamen:** onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student betreffende een vak. De beoordeling wordt uitgedrukt in een eindcijfer. Een tentamen kan in gedeeltes worden afgenomen met behulp van één of meer deeltentamens. Een hertentamen bestrijkt altijd dezelfde materie als het tentamen. Waar sprake is van een schriftelijk tentamen, kan ook digitaal tentamen gelezen worden.
5. **Examinator:** docent die door de examencommissie bevoegd is verklaard om een (deel)tentamen of practicum te beoordelen.
6. **Co-reader:** docent die het (deel)tentamen dat de examiner af wil nemen, vooraf beoordeelt en commentarieert.
7. **Canvas:** elektronisch systeem dat bestemd is voor het uitwisselen van onderwijsinformatie.
8. **Dashboard (VU.nl):** studiomonitor waaronder alle informatie voor VU-studenten op één plek gebundeld is, waaronder de behaalde cijfers; het persoonlijke rooster met tijden en locaties van vakken en tentamens waarvoor student is ingetekend.
9. **Toelatingscommissie:** beoordeelt namens het College van Bestuur of faculteitsbestuur of een verzoeker kan worden toegelaten tot de opleiding.

4. Samenstelling van de examencommissie

1. De samenstelling van de examencommissie is vastgelegd in het faculteitsreglement. Ten minste één lid van de examencommissie is als docent verbonden aan de opleiding of één van de opleidingen waarvoor deze Regels en richtlijnen zijn bedoeld. Ten minste één lid is afkomstig van buiten de

opleiding(en). Leden van het College van Bestuur of personen die anderszins financiële verantwoordelijkheid dragen binnen de instelling kunnen geen deel uitmaken van de examencommissie.

2. Alvorens een lid wordt benoemd hoort het faculteitsbestuur de examencommissie over de voorgenomen benoeming.
3. Een lid van de examencommissie wordt voor drie jaar benoemd en kan worden herbenoemd.
4. De leden van de examencommissie worden benoemd door het faculteitsbestuur.
5. De examencommissie bestaat uit ten minste drie leden, allen deskundig op het terrein van de opleiding(en).
6. De examencommissie wijst één van de leden, niet zijnde het externe lid, aan als voorzitter. De voorzitter is belast met de dagelijkse gang van zaken van de examencommissie. De voorzitter wijst een ander lid aan om de voorzitter te vervangen bij zijn afwezigheid.
7. Binnen een examencommissie kunnen sub(examen)commissies worden aangewezen. Een beslissing door een sub(examen)commissie wordt uit naam van de betreffende examencommissie genomen.
8. Het faculteitsbestuur draagt er zorg voor dat het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie wordt gewaarborgd.

5. Taken examencommissie

De taken van de examencommissie zijn geregeld in de wet. Hiertoe behoort in elk geval het vaststellen van regels over de uitvoering van de taken en bevoegdheden en het nemen van maatregelen met betrekking tot:

1. Het op objectieve en deskundige wijze vaststellen of een student voldoet aan de voorwaarden die de OER stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad;
2. Het borgen van de kwaliteit van tentamens en examens;
3. Het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen binnen het kader van de OER om de uitslag van de tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen;
4. Het verlenen van vrijstellingen voor het afleggen van een of meer tentamens;
5. Het verlengen van de beperkte geldigheidsduur van een tentamen of vrijstelling, als een student daarom gemotiveerd verzoekt. De examencommissie kan besluiten verlenging van de geldigheid slechts toe te staan nadat de verzoeker een aanvullend tentamen van de desbetreffende stof met goed gevolg heeft afgelegd;
6. Het in bijzondere gevallen bepalen dat van de in de OER vastgestelde toetsvorm kan worden afgeweken;
7. Het treffen van maatregelen in geval van fraude;
8. Het aanwijzen van examinatoren voor het afnemen van tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan;
9. Het uitreiken van het getuigschrift, met daaraan toegevoegd het diplomasupplement, ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd;
10. Het verlenen van toestemming aan een student om een vrij onderwijsprogramma te volgen, waarvan het examen leidt tot het verkrijgen van een graad;
11. Het uitreiken van een verklaring van behaalde tentamens aan degene die meer dan één tentamen met goed gevolg heeft afgelegd maar aan wie niet een getuigschrift kan worden uitgereikt;
12. Het jaarlijks opstellen van een verslag van haar werkzaamheden.

6. Werkwijze van de examencommissie

1. De examencommissie vergadert in de regel één keer per maand of wanneer de voorzitter dit nodig vindt. Het vergaderschema wordt tijdig gepubliceerd. De vergadering is niet openbaar.
2. Het faculteitsbestuur kan een of meer ambtelijk secretaris(sen) aan de examencommissie toevoegen.
3. Bij een verzoek of klacht, waarbij een lid van de examencommissie is betrokken, geschiedt behandeling buiten aanwezigheid van het betrokken lid.
4. Een verzoek of klacht wordt via VU.nl Dashboard ingediend. Het op VU.nl Dashboard beschikbare formulier dient hiervoor te worden gebruikt. Het verzoek of de klacht is in ieder geval voorzien van

een motivering van het verzoek of omschrijving van de klacht, datum, naam en studentnummer van de indiener. Een verzoek moet compleet zijn en alle nodige informatie bevatten.

Klachten moeten binnen zes weken na de dag van de gebeurtenis waarop de klacht betrekking heeft, worden ingediend. Als een klacht te laat wordt ingediend, kan deze alleen in behandeling worden genomen als er een gegronde reden is voor het te laat indienen.

5. De examencommissie neemt een beslissing uiterlijk binnen 30 werkdagen na ontvangst van een klacht of een verzoekschrift. De examencommissie kan de beslissing verdagen en doet hiervan schriftelijk mededeling aan belanghebbenden.
6. Voor zover de besluitvorming van de examencommissie een belangenafweging vergt, wordt onder meer rekening gehouden met de volgende belangen:
 - a. het borgen van de kwaliteit van tentamens of examens;
 - b. doelmatigheidseisen: de examencommissie streeft ernaar ernstige studievertraging voor studenten, alsmede een (te) grote extra werkbelasting voor docenten of de opleiding te voorkomen. Bij de beoordeling wordt meegenomen dat de inspanningen voor de opleiding niet buitenproportioneel zijn;
 - c. mildheid: de examencommissie betracht mildheid ten opzichte van studenten die door bijzondere omstandigheden buiten hun schuld studievertraging hebben opgelopen.
7. De student kan beroep aantekenen tegen de beslissing van de examencommissie bij het College van Beroep voor de Examens binnen zes weken na bekendmaking van de beslissing.
8. De kwaliteitsborging door de examencommissie vindt plaats in de vorm van onderzoeken naar de kwaliteit van toetsing en examinering volgens een jaarlijks op te stellen plan. De examencommissie voert het onderzoek uit met inachtneming van hetgeen is gesteld in de Handreiking voor Examencommissies.
9. De examencommissie hanteert bij het borgen van de kwaliteit van tentamens en examens het 'Kader toetsbeleid'.
10. De student die elders een vak volgt in het kader van zijn opleiding, wendt zich tot de examencommissie van de opleiding waartoe dat vak hoort, in het geval deze om vrijstelling of om een extra tentamengelegenheid verzoekt.
11. De examencommissie van de opleiding waartoe het vak hoort dat wordt gevolgd door een student die elders een opleiding volgt, onderzoekt een vermoeden van fraude door de student. Van de bevindingen wordt de examencommissie van de opleiding die de student volgt, op de hoogte gesteld. Deze laatste examencommissie bepaalt of, en welke maatregel aan de student wordt opgelegd, als sprake is van fraude.
12. Als de betrokken examencommissies beide bevoegd zijn met betrekking tot de onderwerpen, genoemd in de leden 6 en 7, bepalen de examencommissies in gezamenlijk overleg welk besluit wordt genomen.

7. Vragen en opgaven, stof en duur van de tentamens

1. De vragen en opgaven van het tentamen gaan de tevoren bekendgemaakte tentamenstof niet te buiten.
2. Het in het eerste lid gestelde is van overeenkomstige toepassing op een examen, voor zover de examencommissie zelfstandig tot toetsing van de kennis van de student wenst over te gaan.
3. Ingeval van een hertentamen in een volgend studiejaar legt de student het hertentamen af over de stof die voor dat volgende studiejaar is vastgesteld, tenzij de examencommissie op verzoek van de examinerator anders bepaalt.
4. De tijdsduur van schriftelijke tentamens in jaar 1 en 2 van de bacheloropleiding met een studielast van 3 of 6 studiepunten is maximaal 2 uur. In bepaalde gevallen kan hiervan met toestemming van de examencommissie worden afgeweken.

De tijdsduur van schriftelijke tentamens in jaar 3 van de bacheloropleiding en van de schriftelijke tentamens van de masteropleiding is maximaal 2 uur en 45 minuten.
5. De opgaven van een schriftelijk en digitaal tentamen worden door de examinerator uiterlijk 10 dagen voor de tentamendatum ingeleverd bij het onderwijsbureau. De opgaven dienen zodanig aangeleverd te worden dat ze voor reproductie gereed zijn.
6. Indien om redenen van dringende aard examineratoren niet kunnen voldoen aan de in lid 13 gestelde termijn dienen deze zo spoedig mogelijk contact op te nemen met de coördinator van de

studieadministratie. Ingeval de tentamens niet meer centraal gereproduceerd kunnen worden dienen deze door de examinerator c.q. het afdelingssecretariaat van de examinerator zelf gereproduceerd te worden en tijdig ingeleverd te worden bij de studieadministratie op aanwijzen van de coördinator van de studieadministratie.

7. De vragen en opgaven voor een schriftelijk tentamen zijn zodanig dat de studenten, naar redelijke maatstaven gemeten, voldoende tijd hebben om de vragen te beantwoorden.
8. De vraagstelling dient duidelijk te zijn. Helder is hoe gedetailleerd het antwoord van de student dient te zijn. De (voorlopige) puntenwaardering per vraag wordt gegeven.
9. Voor zover van toepassing staat op het voorblad van de vragen en opgaven tenminste vermeld:
 - a. de vaknaam;
 - b. de tijdsduur van het tentamen;
 - c. de naam van de verantwoordelijke examinerator;
 - d. de naam van de co-reader van het tentamen;
 - e. het aantal vragen en opgaven;
 - f. het type vraagvormen;
 - g. de invulinstructie;
 - h. de geldende regels en de toegestane attributen tijdens de afname, voor zover deze afwijken van hetgeen in deze regeling bepaald is;
 - i. het voorlopige totaal aantal te behalen punten;
 - j. de (voorlopige) normering;
10. Een hertentamen wordt in elk geval aangeboden wanneer het resultaat van het tentamen meer dan 20% van het eindcijfer uitmaakt. Voor deeltentamens waarvoor geen herkansingsmogelijkheid bestaat mag geen minimumcijfer worden toegekend.
11. Indien een student zich intekent voor een vak dat al met een voldoende is afgesloten, dient de student alle onderdelen van het vak te herkansen, met uitzondering van praktische oefeningen mits deze nog geldig zijn zoals bedoeld in artikel 9.2 van de OER SBE Bachelor programma's c.q. artikel 8.2 van de OER SBE Masterprogramma's.

8. Tentamen in een andere vorm dan voorgeschreven in de OER

1. De examencommissie kan op verzoek van een examinerator bepalen dat het tentamen in een andere vorm dan in de studiegids is bepaald, wordt afgenomen.
2. Op een gemotiveerd verzoek van een individuele student kan de examencommissie toestaan dat bij die student een tentamen op een andere wijze dan in de studiegids is bepaald, wordt afgenomen. In het verzoek toont de student aan dat het afleggen van het tentamen op reguliere wijze door diens bijzondere omstandigheden een onevenredige belasting is. Het besluit over een eventuele andere toetsvorm neemt de examencommissie na overleg met de examinerator van het vak.
3. De afwijkende vorm van het tentamen kan in ieder geval geen Online Proctoring zijn.
4. De tentamens of het examen worden afgenomen in de taal die in de studiegids is aangegeven. Op verzoek van de student kan de examencommissie besluiten dat een andere taal, die zowel de examinerator als de student in voldoende mate beheersen, kan worden gebruikt.
5. Op basis van artikel 3.5 lid 4 van de OER kan de examencommissie aan de student een extra gelegenheid geven om een tentamen af te leggen, in dat geval bepaalt de examinerator de tentamenvorm. Per collegejaar kan een student voor een opleiding één keer een extra tentamengelegenheid toegewezen krijgen op basis van artikel 3.5 lid 4 van de OER. Een student komt niet in aanmerking voor een extra tentamengelegenheid voor het vak waarvoor de student in hetzelfde academisch jaar in verband met fraude is uitgesloten van het eerstvolgende desbetreffende tentamen of het eindcijfer 0 is toegekend.

9. Orde tijdens de afname van schriftelijke examenonderdelen

1. De student is verplicht bij deelname aan een tentamen geldig ingeschreven te staan en zich te identificeren conform hetgeen is bepaald in de VU Tentamenregeling (bijlage D).
 - a. De student die de bewijsstukken, bedoeld in het eerste lid, niet kan tonen, kan worden uitgesloten van het tentamen, of het tentamen dat de student heeft ingeleverd wordt ongeldig verklaard. De inschrijving voor het tentamen blijft gehandhaafd.

- b. Deelname aan een digitale toets is alleen mogelijk door gebruik te maken van het persoonlijk VUnet-ID en wachtwoord door de student. De student draagt zelf de verantwoordelijkheid voor het paraat hebben van beide codes.
2. De toetsorganisatie draagt er in samenspraak met het onderwijsbureau van de faculteit zorg voor dat ten behoeve van de schriftelijke tentaminering voldoende surveillanten worden aangewezen, die erop toezien dat het tentamen in goede orde verloopt.
3. Indien het tentamen niet wordt afgenomen in een gemeenschappelijke tentamenruimte zoals bedoeld in de Tentamenregeling VU, draagt het onderwijsbureau van de faculteit zorg voor aanwezigheid van voldoende surveillanten.
4. De student is verplicht de aanwijzingen van de surveillant(en) te volgen.
5. Tijdens het tentamen plaatst de student diens handtekening op de kandidatenlijst in het bijzijn van de surveillant.
6. Verlate aanvang van het tentamen geeft geen recht op verlate eindtijd.
7. Tijdens het tentamen dient stilte in acht genomen te worden. Het is student niet toegestaan om zonder toestemming van de surveillant diens plaats te verlaten.
8. Bij het verlaten van de ruimte waar het tentamen wordt afgenomen, moet de uitwerking van het tentamen worden ingeleverd bij de surveillant. Indien een student weigert het te beoordelen werk in te leveren, wordt daarvan melding gemaakt in het proces-verbaal. Het niet ingeleverde tentamen wordt vervolgens door de examencommissie als ongeldig tentamen geregistreerd (resultaat NVD).
9. Indien de student niet voldoet aan één of meer bepalingen van dit artikel, kan de examinerator of de surveillant hem uitsluiten van verdere deelname aan het betreffende tentamen, dan wel kan de examencommissie het tentamen achteraf ongeldig verklaren.

9a. Mondelinge tentamens

1. De examencommissie of de examinerator kan in een bijzonder geval bepalen dat een mondeling tentamen niet openbaar is.
2. Een student kan een gemotiveerd verzoek indienen bij de examencommissie om af te wijken van het openbare karakter van de zitting. De examencommissie weegt het belang van de student tegen het belang van de openbare zitting af.
3. De student is gehouden bij deelname aan een mondeling tentamen een geldig identiteitsbewijs en/of diens collegekaart te tonen.

9b. Orde tijdens practica

1. De practicumleiding, dan wel de leiding van de onderzoeksgroep, zorgt ervoor dat ten behoeve van de practica zo nodig assistenten worden aangewezen, die erop toezien dat het practicum of onderzoek in goede orde verloopt.
2. De student is verplicht bij deelname aan een practicum geldig ingeschreven te staan en zich te identificeren conform hetgeen is bepaald in de Tentamenregeling VU.
3. De student is verplicht de aanwijzingen van de practicumleiding, die voor of tijdens het practicum worden gegeven, onverwijld op te volgen.
4. Een student die niet voldoet aan het bepaalde bij of op grond van het tweede of derde lid, kan door of namens de examencommissie worden uitgesloten van verdere deelname aan het desbetreffende practicum. De uitsluiting heeft tot gevolg dat geen uitslag wordt vastgesteld. Voordat de examencommissie een besluit tot uitsluiting neemt, stelt zij de student in de gelegenheid te worden gehoord.

10. Beoordeling van tentamens

1. De beoordeling van tentamens geschiedt aan de hand van tevoren voor de beoordeling schriftelijk vastgelegde normen.
2. De wijze van beoordeling is zo doorzichtig dat de student en de examencommissie kunnen nagaan hoe de uitslag van het tentamen van de student tot stand is gekomen.
3. Als niet-examinatoren betrokken zijn bij de beoordeling en becijfering van tentamens, geschiedt dat onder volledige verantwoordelijkheid van de betrokken examinerator.
4. Examinatoren zijn vrij in het vaststellen van het maximale aantal te behalen punten per tentamen

en/of het maximale aantal te behalen punten per gedeelte van een tentamen. De omrekening van het aantal daadwerkelijk behaalde punten naar het cijfer dient vooraf vastgesteld te worden en aan de student bij de aanvang van het tentamen bekend te zijn gemaakt.

5. Het cijfer voor het tentamen wordt vastgesteld in getallen op een schaal van 1 tot en met 10 en mogen worden uitgedrukt op maximaal één decimaal nauwkeurig.
6. In afwijking van lid 6 geldt dat:
 - a. Het cijfer 0 (nul) niet toegekend mag worden; dit wordt gereserveerd voor het geval het tentamen door de examencommissie ongeldig wordt verklaard;
 - b. Cijfers tussen 5,0 en 6,0 niet gegeven mogen worden. Cijfers van 5,0 tot 5,5 worden afgerond op een 5; cijfers van 5,5 tot 6,0 op een 6.
7. De betekenis der toegekende cijfers is:

1	uitmuntend	5	bijna voldoende
9	zeer goed	4	onvoldoende
8	goed	3	zeer onvoldoende
7	ruim voldoende	2	slecht
6	voldoende	1	zeer slecht
8. Waar in deze Regels en richtlijnen gesproken wordt over "onvoldoendes" gaat het om de cijfers 5 en lager.
9. Mochten de resultaten van een tentamen zodanig zijn dat de examiner zich genoodzaakt ziet de cesuur aan te passen, dan dient de examiner daarvoor vooraf toestemming te verkrijgen van de examencommissie.
10. Bij de beoordeling van een scriptie is het oordeel van een derde beoordelaar verplicht in geval
 - a. Het verschil tussen de vastgestelde eindcijfers (onafgerond) van de eerste en tweede beoordelaar 1,5 of meer bedraagt;
 - b. Het door beide beoordelaars vastgestelde eindcijfer (afgerond) een 9,0 of hoger is.
 - c. De eerste examiner tot een onvoldoende beoordeling komt en de tweede daarentegen tot een voldoende en zij onderling niet tot overeenstemming komen tot een gezamenlijk oordeel.

11. Inzage en nabespreking

1. Als de student buiten zijn schuld verhinderd was kennis te nemen van het beoordeelde werk binnen de daarvoor aangewezen periode, wordt de student na goedkeuring door de examencommissie een alternatieve mogelijkheid geboden.
2. Als een student beroep heeft aangetekend tegen de beoordeling van zijn werk, wordt hem op zijn verzoek een kopie van zijn beoordeelde werk verstrekt.

12. Registratie van de uitslag

1. De uitslag van tentamens wordt geregistreerd en gepubliceerd door de examiner of de studieadministratie.
2. Alleen aan geregistreerde en op VU.nl Dashboard gepubliceerde uitslagen kan betekenis verleend worden.
3. De student kan kennisnemen van de beoordeling in het studentenportaal VU.nl Dashboard.
4. De student kan beroep aantekenen tegen de wijze waarop de beoordeling tot stand is gekomen. Zie hiervoor het Studentenstatuut.
5. Als voor een op de kandidatenlijst voorkomende student geen uitslag wordt vastgesteld, wordt dit geregistreerd met 'no show' (NS) of 'niet voldaan' (NVD).
6. In geval van beoordeling van een bachelor- of masterscriptie dient voor registratie van de uitslag, naast het door de twee beoordelaars getekende (digitale) uitslagformulier ook het scriptiebeoordelingsformulier en de plagiaatscore te worden ingediend.

13. Certificaat uitslag

Aan de student die om gewichtige redenen voor een tentamen een aparte verklaring wenst, wordt deze verstrekt.

14. Examen

Indien de tentamens van de tot de opleiding behorende onderdelen met goed gevolg zijn afgelegd, is het examen afgelegd.

15. Afstuderen

1. De examencommissie stelt de uitslag van het examen vast, als zij heeft vastgesteld dat de student de tot de opleiding behorende onderdelen met goed gevolg heeft afgelegd. De bepaling van de examendatum is geregeld in de Regeling Afgifte Getuigschriften en Certificaten.
2. Een getuigschrift kan slechts worden uitgereikt, nadat het College van Bestuur heeft verklaard dat de student aan alle procedurele vereisten heeft voldaan, waaronder de betaling van het collegegeld.
3. De student kan de examencommissie verzoeken om uitstel van het afstuderen en daarom nog niet over te gaan tot de uitreiking van het getuigschrift. Het verzoek moet binnen 10 werkdagen worden ingediend, nadat de student op de hoogte is gesteld van de voorgenomen afstudeerdatum of heeft voldaan aan de eisen om af te studeren. De examencommissie staat uitstel van afstuderen toe, mits de uitgestelde afstudeerdatum valt binnen de nominale studieduur van de verzoeker, vermeerderd met een jaar. De examencommissie kan in bijzondere gevallen anders besluiten.

16. Getuigschrift, cijferlijst en diplomasupplement

1. Ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd, wordt door de examencommissie een getuigschrift uitgereikt. Aan het getuigschrift voegt de examencommissie een diplomasupplement toe dat inzicht verschaft in de aard en de inhoud van de afgeronde opleiding. Het diplomasupplement is gesteld in het Engels of in het Nederlands en voldoet aan het Europese format. Het getuigschrift wordt ondertekend door de voorzitter of een intern lid van de examencommissie en de student.
2. In het diplomasupplement worden de tot het examen behorende onderdelen met de studielast en de behaalde resultaten vermeld met dien verstande dat onderdelen die wel behoren tot het examen van de opleiding maar het aantal benodigde studiepunten om het examen van de opleiding te behalen overstijgen extra curriculaire op het diplomasupplement worden vermeld.
Daarboven worden de niet tot het examen behorende onderdelen vermeld waarin, voordat de uitslag van het examen is vastgesteld, op verzoek van de student is geëxamineerd, mits die onderdelen met goed gevolg zijn afgelegd met in achtneming van het volgende:
 - a. Onderdelen die vallen binnen het onderwijsaanbod van de VU en met een voldoende zijn afgerond maar niet behoren tot de opleiding worden extra curriculaire op het diplomasupplement vermeld; en
 - b. Onderdelen die extra curriculaire zijn behaald buiten de VU komen niet op het diplomasupplement.
3. Cijfers op cijferlijsten en in het diplomasupplement worden afgerond op hele en halve cijfers. De begrippen Vrijstelling (VRS), Onvoldoende (OV), Voldoende (V) en Goed (G) en ook Voldaan (VD) en Niet-voldaan (NVD) worden afgekort. De afkorting NVD wordt gebruikt in gevallen waarin de student niet aan alle vereisten van het vak heeft voldaan en als gevolg daarvan geen cijfer, V of VD kan worden toegekend. Voor resultaten behaald aan een universiteit in het buitenland wordt geen cijfer toegekend op de Nederlandse schaal van 1 tot en met 10 maar uitsluitend de kwalificatie V (Voldoende).
4. Het Grade Point Average (GPA) dat staat vermeld op het diplomasupplement, is het afgeronde gemiddelde resultaat gewogen op basis van studiepunten van alle onderdelen die tot het examenprogramma behoren, voor zover deze onderdelen met een cijfer zijn gewaardeerd. Het gemiddelde wordt vastgesteld op grond van afgeronde cijfers.
5. Degene die meer dan één tentamen met goed gevolg heeft afgelegd en aan wie geen getuigschrift als bedoeld in het eerste lid kan worden uitgereikt, ontvangt desgevraagd een door de desbetreffende examencommissie af te geven verklaring waarin in elk geval de tentamens zijn vermeld die met goed gevolg zijn afgelegd, met daarbij vermeld welke onderwijsenheden dit betrof, het aantal EC dat daarmee is verkregen en wanneer de tentamens zijn behaald.

17. Judicium

1. Indien bij de vaststelling van de uitslag van een examen blijkt dat de student blijkt heeft gegeven van uitzonderlijke bekwaamheid, kan de examencommissie het judicium (*summa cum laude*) toekennen.
2. Om in aanmerking te komen voor het judicium moet elk tentamen in één keer behaald worden. Herkansing van een (on)voldoende resultaat, compensatie van een onvoldoende cijfer, niet-voldaan (NVD) en ook een fraudeaantekening in het dossier leiden tot uitsluiting van het judicium (*summa cum laude*).
3. Indien een stage het afstuderen binnen de hierna genoemde termijnen belemmert, dient de student eerst alle vakken van de opleiding binnen de gestelde termijn af te ronden, vervolgens een uitstel van het afstuderen aan te vragen en pas na afloop van de stage af te studeren.
4. Cum laude bacheloropleiding

Het judicium *cum laude* wordt toegekend indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- a. Er zijn ten hoogste twee onderdelen afgesloten met een 6,0 of een 6,5;
 - b. Voor de overige onderdelen, met uitzondering van de bachelorscriptie, is een resultaat behaald van een 7,0 of hoger;
 - c. Voor onderdelen zonder cijferwaardering is een voldoende resultaat behaald;
 - d. Het resultaat voor de bachelorscriptie is ten minste een 8,0;
 - e. Het gewogen gemiddelde (GPA) van alle onderdelen van het examen is ten minste een 8,0. Het gewogen gemiddelde wordt vastgesteld op grond van het niet-afgeronde gemiddelde. Extra curriculaire cijfers tellen niet mee;
 - f. Vrijstellingen maken ten hoogste 20% van de nominaal te behalen studiepunten uit;
 - g. Alleen bij een eerste deelname behaalde resultaten worden meegewogen;
 - h. De cijfers zijn behaald binnen de nominale studieduur, te vermeerderen met maximaal twee maanden per studiejaar. Een bestuursperiode bij Aureus of Kraket wordt voor de berekening van de studieduur buiten beschouwing gelaten.
5. Cum laude masteropleiding
- Het judicium *cum laude* wordt toegekend, indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:
- a. Voor alle onderdelen, met uitzondering van de masterscriptie, is een resultaat behaald van een 7,0 of hoger;
 - b. Voor onderdelen zonder cijferwaardering is een voldoende resultaat behaald;
 - c. Het resultaat voor de masterscriptie is ten minste een 8,0;
 - d. Het gewogen gemiddelde (GPA) van alle onderdelen van het examen is ten minste een 8,0. Het gewogen gemiddelde wordt vastgesteld op grond van het niet-afgeronde gemiddelde. Extra curriculaire cijfers tellen niet mee;
 - e. Vrijstellingen maken ten hoogste 20% van de nominaal te behalen studiepunten uit;
 - f. Alleen bij een eerste deelname behaalde resultaten worden meegewogen;
 - g.
 1. De masteropleiding van 60 ec is afgerond binnen maximaal 14 maanden, of
 2. De masteropleiding van meer dan 60 ec: minimaal 60 ec is afgerond binnen maximaal 14 maanden
 3. De deeltijdopleiding is afgerond in maximaal 28 maanden
 4. Twee masteropleidingen, genoemd in artikel 1 en van 60 ec, zijn afgerond binnen maximaal 24 maanden
 5. Een bestuursperiode bij Aureus of Kraket wordt voor de berekening van de studieduur buiten beschouwing gelaten.

6. Summa cum laude

Het judicium *summa cum laude* wordt toegekend aan bachelor- en masterstudenten, indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- a. Voor alle onderdelen, met uitzondering van de scriptie, is een resultaat behaald van een 8,0 of hoger;
- b. Voor onderdelen zonder cijferwaardering is een voldoende resultaat behaald;
- c. Het resultaat voor de scriptie is ten minste een 9,0;
- d. Het gewogen gemiddelde (GPA) van alle onderdelen van het examen is ten minste een 9,0. Het gewogen gemiddelde wordt vastgesteld op grond van het niet-afgeronde gemiddelde. Extracurriculaire cijfers tellen niet mee;
- e. Vrijstellingen maken ten hoogste 20% van de nominaal te behalen studiepunten uit;

- f. De bacheloropleiding is afgerond binnen de in lid 4 sub h gedefinieerde studieduur en de masteropleiding is behaald binnen de in lid 5 sub g gedefinieerde studieduur.
- 7. Bij het toepassen van de criteria voor het toekennen van het judicium als bedoeld in lid 4, lid 5 en lid 6 worden de afgeronde eindresultaten van de examenonderdelen gebruikt zoals die staan geregistreerd in de officiële studentenadministratie.
Bij het toepassen van de criteria voor het toekennen van het judicium geldt dat een student neemt deel aan een tentamen zodra de tentamenlocatie wordt betreden of bij een digitaal tentamen zodra het tentamen in de tentamenomgeving wordt geopend. Bij papers en vaardigheidsofdrachten is sprake van deelname zodra een eindversie wordt ingeleverd.

18. Vrijstelling

1. Een verzoek om vrijstelling van een vak of het afleggen van een tentamen wordt uiterlijk zes weken voor aanvang van het betreffende onderdeel ingediend bij de examencommissie. De examencommissie neemt binnen zes weken na ontvangst van het verzoek een gemotiveerde beslissing. De termijn kan worden verlengd, indien de vereiste informatie niet tijdig is verkregen. De verzoeker wordt van de opschorting op de hoogte gesteld. De verzoeker wordt van het besluit op diens VU-e-mailadres in kennis gesteld.
2. De examencommissie kan na advies van de desbetreffende examinerator te hebben ingewonnen, vrijstelling verlenen van een tentamen of practicum op grond van een eerder met goed gevolg afgelegd tentamen of practicum in het hoger onderwijs binnen Nederland of daarbuiten, dat wat inhoud, niveau en studielast betreft overeenkomt met het onderdeel waarvoor vrijstelling wordt verzocht.
3. Door de examencommissie wordt geen vrijstelling verleend voor een tentamen dat aan een andere faculteit of universiteit is afgelegd, gedurende de periode waarin de student is uitgesloten van het deelnemen aan tentamens wegens fraude.
4. In het eerste jaar van een bacheloropleiding kan maximaal 12 c.q. 18 EC aan vakken worden vrijgesteld. De vrijstelling is voorwaardelijk en wordt pas verwerkt indien, onafhankelijk van de vrijstelling, aan de BSA-norm is voldaan.
5. Voor het opnemen van een vak binnen de minorruimte geldt dat dit alleen kan worden ingebracht als het tijdens de huidige opleiding is behaald.
6. Bij een combinatie van twee bacheloropleidingen van de universiteit kunnen vakken van de ene bacheloropleiding van de universiteit niet worden ingebracht in de minorruimte van de andere bacheloropleiding van de universiteit.
7. Op het bepaalde in lid 6 van dit artikel zijn de hiernavolgende uitzonderingen van toepassing: bij de combinatie van de hiernavolgende bacheloropleidingen van de universiteit kunnen vakken van de ene bacheloropleiding van de universiteit wel worden ingebracht in de minorruimte van de andere bacheloropleiding van de universiteit:
 - a. Combinatie Econometrics and Operations Research - International Business Administration
 - b. Combinatie Econometrics and Operations Research - Bedrijfskunde
 - c. Combinatie Econometrics and Operations Research - Economics and Business Economics
 - d. Combinatie Econometrics and Data Science - International Business Administration
 - e. Combinatie Econometrics and Data Science - Bedrijfskunde
 - f. Combinatie Econometrics and Data Science - Economics and Business Economics
8. In de premasteropleidingen is vrijstelling niet mogelijk.
9. Bij een combinatie van twee masteropleidingen van de universiteit geldt dat de som van de studiepunten die voor de vrijgestelde vakken kan worden behaald, over beide masters maximaal 18 EC bedraagt.
10. Bij het opnemen van een alternatief keuzevak in de masteropleiding geldt dat:
 - a. Het vervangende onderdeel tenminste dezelfde omvang en niveau heeft als het te vervangen onderdeel en
 - b. Het vervangende onderdeel is of wordt behaald gedurende de studieduur van de masteropleiding waarvan het te vervangen onderdeel deel van uitmaakt, en
 - c. Het vervangende onderdeel aansluit bij de eindtermen van de masteropleiding.

19. Vrij programma

1. De student heeft de mogelijkheid om, onder bepaalde voorwaarden, een eigen onderwijsprogramma samen te stellen dat afwijkt van de door de opleiding voorgeschreven onderwijsprogramma's.
2. De samenstelling van een dergelijk programma behoeft de voorafgaande goedkeuring van de examencommissie die daarvoor het meest in aanmerking komt.
3. Het vrije programma wordt door de student samengesteld uit de onderwijseenheden die door de VU of een andere instelling voor hoger onderwijs worden verzorgd en heeft ten minste de omvang, breedte en diepgang van een reguliere bachelor- of masteropleiding. De student waakt ervoor dat het voorgestelde programma voor een bacheloropleiding toelating tot in elk geval één masteropleiding mogelijk maakt. De student verplicht zich hiermee niet die masteropleiding daadwerkelijk te gaan volgen.

20. Fraude en plagiaat bij examens en tentamens

a. Fraude

Onder fraude wordt verstaan elk handelen of nalaten van een student waardoor het vormen van een juist oordeel omtrent diens kennis, inzicht en vaardigheden, of die van een andere student, geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt.

b. Fraude bij het vervaardigen van werkstukken

1. Onder werkstuk wordt verstaan iedere schriftelijke, audiovisuele of digitale productie die door de student of een groep van studenten wordt ingeleverd om een onderdeel van het curriculum af te ronden met een beoordeling.
2. Onverminderd het bepaalde in de wet is het verboden, in een werkstuk een bestand, al dan niet in bewerkte vorm, op te nemen zoals een tekst, een illustratie, een digitaal en een audiovisueel bestand, zonder vermelding van de auteur en van de vindplaats van het bestand, dan wel, indien er geen auteur te identificeren is, zonder vermelding van de vindplaats van het bestand. Dit wordt beschouwd als plagiaat.
3. Als argumenten in een schriftelijke opdracht zijn opgebouwd op basis van bronnen op de referentielijst die niet bestaan, of onjuist zijn weergegeven, dan beschouwt de examencommissie dit als fraude.
4. Bij de detectie van plagiaat in teksten kan gebruik worden gemaakt van elektronische detectieprogramma's. Met het aanleveren van het werkstuk geeft de student impliciet toestemming tot het opnemen van de tekst in de database van het betreffende detectieprogramma.
5. Als plagiaat wordt in ieder geval aangemerkt:
 - a. Het gebruik maken dan wel overnemen van andermans teksten, gegevens of ideeën zonder volledige en correcte bronvermelding;
 - b. Het inleveren van werk dat is gegenereerd door middel van kunstmatige intelligentie, zonder dat dit is toegestaan als hulpmiddel, als zijnde eigen werk;
 - c. Het niet duidelijk aangeven in de tekst, bijvoorbeeld via aanhalingstekens of een bepaalde vormgeving, dat tekst letterlijk aan werk van een andere auteur is ontleend, zelfs indien een correcte bronvermelding is opgenomen;
 - d. Het parafraseren of vertalen van niet-eigen teksten zonder voldoende bronverwijzingen;
 - e. Het indienen van een eerder ingediende of daarmee vergelijkbare (delen van een) tekst voor opdrachten van andere examenonderdelen;
 - f. Het overnemen van werk van medestudenten en dit laten doorgaan voor eigen werk;
 - g. Het indienen van werkstukken die verworven zijn van een commerciële instelling of die (al dan niet tegen betaling) door iemand anders zijn geschreven.

c. Fraude bij schriftelijke tentamens

1. Als fraude wordt onder andere in ieder geval aangemerkt:
 - a. Contact hebben met een andere student terwijl het tentamen gaande is;

- b. Al dan niet opzettelijk kijken op het werk van een andere student terwijl het eigen werk nog niet ingeleverd is;
- c. Gebruik maken van een ander dan het eigen identiteitsbewijs; zich tijdens het tentamen uitgeven voor iemand anders; zich tijdens het tentamen door iemand anders laten vertegenwoordigen;
- d. Op de tentamenplaats in het bezit zijn van andere middelen dan toegestaan is;
- e. Het in het bezit zijn van aantekeningen die op of in het meegebrachte hulpmiddel zijn aangebracht; tijdens het tentamen in het bezit zijn van hulpmiddelen (voorgeprogrammeerde rekenmachine, mobiele telefoon, smartwatch, boeken, syllabi, aantekeningen e.d.), waarvan de raadpleging niet uitdrukkelijk is toegestaan;
- f. Uitwisselen van informatie;
- g. Zich voor de datum of het tijdstip waarop het tentamen zal plaatsvinden, in het bezit stellen van de opgaven van het desbetreffende tentamen;
- h. Het aanpassen, uitbreiden of veranderen van een examenonderdeel nadat het is ingeleverd voor definitieve beoordeling;
- i. Het na afloop van de tentamentijd doorwerken aan het tentamen, met uitzondering van degenen die extra tentamentijd toegekend hebben gekregen;
- j. Het inleveren van werk dat is gegenereerd door middel van kunstmatige intelligentie, zonder dat dit is toegestaan als hulpmiddel, als zijnde eigen werk;
- k. Het vervalsen van (onderzoeks)data of het opvoeren van niet bestaande bronnen;
- l. plagiaat;
- m. Het uitlenen aan of in ontvangst nemen van hulpmiddelen van een andere student zonder tussenkomst van de surveillant;
- n. Het gebruiken van informatie die tijdens het tentamen via een netwerk of rechtstreeks verzonden en/of ontvangen wordt c.q. het tijdens het tentamen verzenden van informatie;
- o. Het inleveren van het te beoordelen werk van een andere student;
- p. Het opzettelijk niet plaats nemen op de toegewezen plaats;
- q. Het benaderen van de digitale toetsomgeving van buiten de tentamenzaal.

d. Procedure en sancties

1. Indien de examinerator zelf of op basis van een melding van de surveillant het vermoeden heeft dat sprake is van fraude, maakt de examinerator hiervan schriftelijk melding bij de examencommissie. De examencommissie stelt de student schriftelijk in kennis van deze melding, voorzien van de betreffende bewijsstukken.
2. De examencommissie nodigt de student uit om te worden gehoord over de vermeende fraude en besluit op grond van de stukken en zo mogelijk op de informatie die ingebracht is door de student(en) tijdens de hoorzitting. Van de examinerator kan een nadere toelichting worden verlangd. Het is mogelijk dat de examencommissie student pas uitnodigt om te worden gehoord nadat er een provisioneel besluit is gestuurd.
3. Indien de examencommissie heeft vastgesteld dat er sprake is van fraude, wordt een sanctie opgelegd aan de student of de betrokken groep van studenten.
4. De examencommissie kan met inachtneming van de beginselen van rechtsgelijkheid en proportionaliteit, het tentamen of het werkstuk, waarop de fraude betrekking heeft, het cijfer 0 toekennen of ongeldig verklaren en bovendien de student uitsluiten van het eerstvolgende desbetreffende tentamen.
5. In geval van recidive of een ernstige vorm van fraude kan de examencommissie de student(en) uitsluiten van deelname aan een of meer aan te wijzen tentamens of examens van de School voor maximaal een jaar.
6. Wordt een zeer ernstige vorm van fraude vastgesteld, dan kan de examencommissie door tussenkomst van het faculteitsbestuur aan het College van Bestuur voorstellen de inschrijving van de student definitief te beëindigen.
7. De student kan rechtstreeks beroep aantekenen tegen de beslissing van de examencommissie bij het College van Beroep voor de Examens.
8. In spoedeisende gevallen waarin deze regels en richtlijnen met betrekking tot fraude niet voorzien, beslist de examencommissie, met inachtneming van de beginselen van een

behoorlijke procedure.

21. Onregelmatigheden

Indien een of meer tentamenonderdelen of een geheel tentamen naar het oordeel van de examencommissie niet op de voorgeschreven wijze zijn afgelegd dan wel indien het afnemen van een tentamenonderdeel of een tentamen niet op behoorlijke wijze heeft plaatsgevonden, verklaart de examencommissie het tentamen of het desbetreffende onderdeel daarvan ongeldig.

22. Bewaartermijnen

De examencommissie volgt voor de bewaartermijnen van tentamens, getuigschriften propedeutische fase, afstudeerwerken en afstudeertoetsen de termijnen die zijn opgenomen in de Bewaartermijnenlijst: [Onderwijs](#).

23. Jaarverslag

Voor 1 november stelt de examencommissie een verslag op van haar werkzaamheden over het voorafgaande studiejaar. De examencommissie doet het jaarverslag toekomen aan het faculteitsbestuur. Desgevraagd kan het jaarverslag of delen daarvan ter beschikking worden gesteld aan belanghebbenden.

24. Wijzigingen van deze Regels en richtlijnen

Geen wijzigingen vinden plaats die van toepassing zijn op het lopend studiejaar, tenzij de belangen van de studenten hierdoor redelijkerwijs niet worden geschaad.

25. Niet-voorzienne gevallen/hardheidsclausule

Indien bij deze Regels en richtlijnen in enige situatie niet wordt voorzien of in gevallen waar de bepalingen van deze regeling onredelijk en onbillijk uitwerken voor de student, beslist de examencommissie.

26. Inwerkingtreding

Deze Regels en richtlijnen treden in werking op 1 september 2025.

Aldus vastgesteld door de examencommissie SBE op 26 augustus 2025.

Bijlage A

Toelichting op enkele artikelen

Algemeen

Ingevolge artikel 7.12b, derde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) stelt de examencommissie regels vast over de uitvoering van de taken en bevoegdheden van de examencommissie, zoals bedoeld in artikel 7.12b, eerste lid WHW. Dit model Regels en richtlijnen voor de examencommissie dient als leidraad voor de examencommissies bij het opstellen van deze regels. Ten behoeve van de transparantie en de helderheid binnen de universiteit verdient het aanbeveling de nummering van de artikelen van dit model zoveel mogelijk aan te houden en eventuele extra artikelen aan het einde van een hoofdstuk te plaatsen. De Regels en richtlijnen kunnen niet los worden gezien van de voor de betreffende opleiding geldende OER, maar maken daarvan geen deel uit.

Artikel 4

Elke opleiding of groep van opleidingen kent een examencommissie. Het is denkbaar voor een bachelor- en masteropleiding één examencommissie in het leven te roepen. Ook is het mogelijk één examencommissie in te stellen voor bacheloropleidingen of masteropleidingen binnen één domein. De WHW verplicht met ingang van 1 september 2014 in elk geval één deskundige van buiten de opleiding te benoemen tot lid. De zogenoemde externe deskundige mag binnen de instelling werkzaam zijn. Leden van het faculteitsbestuur of personen die anderszins financiële verantwoordelijkheid binnen de School dragen mogen niet worden benoemd tot lid.

Het faculteitsbestuur/de decaan hoort de leden van de zittende examencommissie, voordat een nieuw lid wordt benoemd.

Een ambtelijk secretaris is geen lid van de examencommissie.

Artikel 13

De normen die worden gehanteerd bij het beoordelen van tentamens (waarmee elk type van toetsing wordt bedoeld), is een taak bij uitstek van de examencommissie. In de OER staat hiervoor een beperkte aanwijzing. Voor het overige bepaalt de examencommissie zelf hoe de beoordeling in zijn werk gaat. De hier opgenomen tekst geeft hiervoor een handvat.

Artikel 22

Het is een student toegestaan een eigen onderwijsprogramma samen te stellen (het oude 'vrij doctoraal'). De examencommissie bepaalt of het voorgestelde programma van voldoende gewicht, omvang en niveau is. Het civiel effect dat aan bepaalde reguliere examens is verbonden – in het bijzonder bij de opleidingen Rechtsgeleerdheid –, geldt niet voor het examen van een vrij programma.

Artikel 23 d sub 6

De WHW 2010 staat beëindiging van inschrijving toe ingeval er sprake is van zeer ernstige fraude. De examencommissie dient hiertoe een goed gemotiveerd voorstel in bij het College van Bestuur. Gezien de verstrekende gevolgen van een dergelijke sanctie is een nadrukkelijke afweging van de belangen van de student en van de universiteit nodig.

Bijlage B

Surveillance bij schriftelijke tentamens

Aanvullend op hetgeen in art. 9 bepaalde geldt:

1. Waar sprake is van "examinator" dient in voorkomende gevallen "eerstverantwoordelijke examinator" gelezen te worden.
2. De voor het tentamen verantwoordelijke examinator dient tijdens de gehele duur van het tentamen door de School bereikbaar te zijn.
3. De examinator of enkele examinatoren van het tentamen zijn in ieder geval aanwezig in de tentamenruimte tijdens het eerste half uur van het tentamen indien het tentamen wordt afgenomen in een gemeenschappelijke tentamenruimte.
4. De surveillanten worden door of namens de examencommissie geïnstrueerd over hun taak en de te volgen procedures.
5. Indien de surveillant zich moet melden bij de SBE-studieadministratie, doet de surveillant dit uiterlijk 30 minuten voorafgaand aan het tentamen.
6. De surveillanten brengen de opgaven paarsgewijs naar de tentamenzaal en brengen na afloop van het tentamen eveneens paarsgewijs het te beoordelen werk naar de studieadministratie.
7. De surveillanten verzamelen ter volledigheidscontrole van alle niet-aanwezige studenten het antwoordvel.
8. De surveillanten dienen te zorgen voor een tijdige aanvang van het tentamen, een ordelijk verloop van het tentamen met inachtneming van de hier gestelde regels en voor een tijdige beëindiging van het tentamen.
9. De surveillant mag tijdens het tentamen geen andere werkzaamheden verrichten dan welke direct verband houden met het tentamen.
10. De surveillant houdt een proces-verbaal bij waarin alle bijzondere gebeurtenissen gedurende het tentamen worden vermeld. Indien de surveillant rapporteert aan de SBE-studieadministratie, levert de surveillant het proces-verbaal (samen met eventuele bijlagen) na afloop van het tentamen in bij die studieadministratie. De studieadministratie verstrekt aan de examinator en indien nodig aan de examencommissie, een kopie van het proces-verbaal.
11. In alle probleemgevallen dient de surveillant contact op te nemen met de studieadministratie die vervolgens weer contact op kan nemen met de voor het tentamen verantwoordelijke examinator.

Bijlage C

Vereisten examinerbevoegdheid SBE

Algemeen

1. Een grondige kennis van het facultaire beleid ten aanzien van toetsen en beoordelen.
2. Een goede kennis van de regels en procedures voor het voorbereiden en afnemen van toetsen.
3. Een goede kennis van de voor het beoordelen van schriftelijke werkstukken geldende criteria.

Vakcoördinator (A)

1. Grondige en brede kennis van de te toetsen studiestof.
2. Grondige kennis van het curriculum en de voor het vak uit het curriculum voortvloeiende leerdoelen.
3. Ervaring met het vertalen van de studiestof in schriftelijk en mondelinge tentamenvragen op verschillende niveaus: reproductie, inzicht, toepassing, analyse, synthese en evaluatie, zowel ten aanzien van open als gesloten vragen.
4. Ervaring met het samenstellen van tentamens, zodanig dat de kennis van studenten op betrouwbare en valide wijze wordt gemeten.
5. Ervaring met het beoordelen van antwoorden op tentamenvragen.
6. Ervaring met het vertalen van de studiestof in onderwerpen voor schriftelijke werkstukken en het beoordelen daarvan.
7. Kennis met betrekking tot de kwaliteitsanalyse van tentamens en het kunnen (laten) uitvoeren van die analyse.

Begeleiding en beoordeling bachelorscripties (B)¹

1. Kennis van de in aanmerking komende scriptieonderwerpen.
2. Enige ervaring met het uitvoeren van voor het vakgebied relevant wetenschappelijk onderzoek.
3. Ervaring met op vaardigheden- en kennisontwikkeling gerichte begeleiding van studenten bij het schrijven van schriftelijke werkstukken.
4. Ervaring met het beoordelen en waarderen van schriftelijke werkstukken.

Begeleiding en beoordeling masterscripties (C)²

1. Grondige kennis van de in aanmerking komende scriptieonderwerpen.
2. Brede ervaring met het uitvoeren van voor het vakgebied relevant wetenschappelijk onderzoek.
3. Brede ervaring met op vaardigheden- en kennisontwikkeling begeleiding van studenten bij het schrijven van schriftelijke werkstukken.
4. Brede ervaring met het beoordelen en waarderen van schriftelijke werkstukken.

Begeleiding scripties algemeen: indien de eerste begeleider extern wordt aangetrokken moet de tweede begeleider werkzaam zijn bij de VU.

¹ Naast docenten met een vaste aanstelling mogen onder de volgende voorwaarde ook Promovendi / PhD-studenten / AiO's als examiner bachelorscripties begeleiden:

1. De examiner zit in de laatste drie jaar van het promotietraject, of
2. Indien de examiner in het eerste jaar van het promotietraject zit: er is een senior tweede begeleider (UD, UHD of HL) die niet alleen een rol speelt bij de beoordeling van het eindwerkstuk, maar ook in het voorafgaande traject. Deze tweede begeleider levert ook feedback op het scriptievoorstel, houdt toezicht op het hele proces en fungeert als vraagbaak voor de examiner.

² Naast docenten met een vaste aanstelling mogen onder de volgende voorwaarden ook Promovendi / PhD-studenten / AiO's als examiner masterscripties begeleiden:

1. De examiner zit in de laatste drie jaar van het promotietraject, en
2. er is een senior tweede begeleider (UD, UHD of HL) die niet alleen een rol speelt bij de beoordeling van het eindwerkstuk, maar ook in het voorafgaande traject. Deze tweede begeleider levert ook feedback op het scriptievoorstel, houdt toezicht op het hele proces en fungeert als vraagbaak voor de examiner.

Bijlage D**Vrije Universiteit - Tentamenregeling**

In onderstaande tentamenregeling is sprake van centraal ondersteunde tentamenruimtes (ondersteund door IT en FCO) en facultair ondersteunde tentamenruimtes. In het kader van de helderheid en de praktische uitvoerbaarheid van de tentamenregeling voor surveillanten, examinatoren en studenten is gekozen voor 1 regeling waar beide soorten ruimtes in zijn opgenomen. Ten aanzien van de centraal ondersteunde ruimtes geldt dat examencommissies niet vrij zijn om af te wijken van de bepalingen die hieronder staan; dat zijn de gebruikersvoorwaarden die het College van Bestuur stelt aan het gebruik van deze tentamenruimtes. Voor de facultair ondersteunde tentamenruimtes geldt dat examencommissies vrij zijn om aanpassingen te doen in de bepalingen voor hun eigen faculteit, waarbij tevens geldt dat de betreffende examencommissie zelf in dat geval duidelijk de afwijkingen moet aangeven en moet communiceren richting surveillanten, examinatoren, studenten en andere belanghebbenden binnen de faculteit³. Er wordt vanuit de VU sterk op aangedrongen niet of zo min mogelijk af te wijken en aan te sluiten bij de bepalingen zoals ze hieronder zijn gesteld.

*Vastgesteld door het College van Bestuur op 16 juli 2024.
Bijlage bij de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie.*

Van kracht met ingang van 1 september 2024.

Ruimtes, ondersteuning en timeslots

- De Vrije Universiteit beschikt over centraal ondersteunde tentamenruimtes en facultaire tentamenruimtes. De afname van de tentamens in de centraal ondersteunde tentamenruimtes wordt ondersteund door de Facilitaire Campus Organisatie (FCO), de dienst Informatietechnologie (IT) en de Centrale Tentamenorganisatie (CTO).
- Tentamens die plaatsvinden in de facultaire tentamenruimtes worden ondersteund door de onderwijsbureaus van de faculteiten.
- De tentamens worden gepland binnen de volgende timeslots:

	Reguliere tentamentijd	Extra tentamentijd	Totale tentamenduur
Blok 1 (lang – 2:45 uur)	08:30 – 11:15 uur	11:15 – 11:45 uur	2:45 - plus 30 min extra tijd
Blok 2 (kort – 2:15 uur)	12:15 – 14:30 uur	14:30 – 15:00 uur	2:15 - plus 30 min extra tijd
Blok 3 (kort – 2:15 uur)	15:30 – 17:45 uur	17:45 – 18:15 uur	2:15 - plus 30 min extra tijd
Blok 4 (lang – 2.45 uur)	18:45 – 21:30 uur	21:30 – 22:00 uur	2:45 - plus 30 min extra tijd

- Indien in geval van hoge uitzondering in een centraal ondersteunde tentamenruimte meer tentamens tegelijk worden afgenomen met onderling verschillende begin- of eindtijden, zorgt de Facilitaire Campus

³ Punten waarop mogelijk door de examencommissie afgeweken kan worden, staan aangegeven tussen vierkante haken.

Organisatie (FCO) ervoor dat de onderscheiden groepen studenten elkaar zo min mogelijk hinderen bij binnenkomst of vertrek.

- e. Voor studenten die aantoonbaar recht hebben op extra tentamentijd geldt dat zij het tentamen inclusief extra tentamentijd afleggen in de reguliere tentamenruimte.

Identificatie student

- a. De student dient bij deelname aan een tentamen een geldig identiteitsbewijs te tonen aan de surveillant⁴. Een foto van een identiteitsbewijs is niet toegestaan.
- b. De surveillant controleert of het getoonde identiteitsbewijs correspondeert met de student in kwestie.
- c. De surveillant controleert het identiteitsbewijs en stelt aan de hand van de presentielijst [bij schriftelijke toetsen op papier] vast of de student staat ingetekend voor het tentamen.
- d. De student dient bij deelname aan een digitale toets gebruik te maken van diens persoonlijke VUnetID en wachtwoord. De student draagt zelf de verantwoordelijkheid voor het paraat hebben van beide codes.

Hulpmiddelen

- a. De student laat alle eigendommen, maar in het bijzonder boeken, aantekeningen, smartphones, smartwatches, eigen meegebrachte oordopjes of andere zaken die als hulpmiddel kunnen dienen, buiten de tentamenruimte achter, dan wel legt deze neer op een door de surveillant aan te wijzen plaats in de tentamenruimte. Een looppad tussen de tafels dient vrij te blijven.
- b. In afwijking van lid a is het gebruik van een hulpmiddel tijdens het tentamen door de student toegestaan, als dat hulpmiddel vooraf als zodanig is aangemerkt door de examinerator of examencommissie. De toegestane hulpmiddelen staan tevens op het voorblad of het proces-verbaal van het tentamen vermeld.
- c. De student die een hulpmiddel dat niet is aangewezen als een toegestaan hulpmiddel binnen bereik blijkt te hebben tijdens het afleggen van het tentamen of bij bezoek aan het toilet tijdens het tentamen, pleegt fraude.

Tijdsbepalingen

- a. De tentamenruimte is vijftien minuten voor aanvang van het tentamen toegankelijk voor studenten.
- b. Na aanvangstijd van het tentamen is de tentamenruimte niet meer voor studenten toegankelijk.
- c. In afwijking van lid b is het volgende bepaald voor studenten die te laat zijn:
 - voor de centraal ondersteunde tentamenruimtes: studenten verblijven in de wachtruimte of op de gang nabij de tentamenruimte. Zij worden gezamenlijk dertig minuten na de aanvangstijd van het tentamen alsnog tot de tentamenruimte toegelaten;
 - [voor de facultair ondersteunde tentamenruimtes: studenten worden tot dertig minuten na de aanvangstijd van het tentamen alsnog tot de tentamenruimte toegelaten].
- d. Het is studenten niet toegestaan de tentamenruimte binnen dertig minuten na de aanvangstijd van het tentamen te verlaten.
- e. Studenten die na afloop van de tentamentijd doorwerken aan het tentamen, plegen fraude, met uitzondering van degenen die extra tentamentijd toegekend hebben gekregen.
- f. Indien er sprake is geweest van een calamiteit of technisch probleem waarbij de student of een groep van studenten voor enige tijd niet het tentamen heeft kunnen maken, kan de examinerator afwijken van de eindtijd van het tentamen zolang de nieuwe eindtijd binnen het maximale timeslot valt.

⁴ Een geldig identiteitsbewijs is een collegekaart, paspoort, ID-kaart, rijbewijs of ACTA-pas.

Toiletbezoek

- a. Niet eerder dan negentig minuten na de aanvangstijd van het tentamen is toiletbezoek toegestaan. [In de facultair ondersteunde tentamenruimtes: niet eerder dan negentig minuten na het aanvangstijdstip van het tentamen is toiletbezoek toegestaan].
- b. De student die voor het tentamen aan de studieadviseur een medische verklaring heeft overgelegd, waaruit blijkt dat die binnen de gestelde termijn van 90 minuten in staat moet worden gesteld het toilet te bezoeken, mag het toilet bezoeken tijdens het tentamen binnen de termijn bedoeld in het eerste lid.⁵
- c. Per groep die een bepaald tentamen aflegt in dezelfde ruimte, mag één student per keer het toilet bezoeken.
- d. De surveillant vraagt een student die gebruik wil maken van het toilet aan te tonen dat die geen hulpmiddelen bij zich heeft. De surveillant ziet er verder op toe dat de student die tijdens het tentamen het toilet bezoekt, geen contact heeft met andere studenten, noch op enige wijze hulpmiddelen kan raadplegen.
- e. Als de student het toilet wil bezoeken, zorgt die ervoor dat er geen of zo min mogelijk kans op inkijken van het gemaakte tentamen is, waarbij al het tentamenmateriaal achterblijft op de plek waar het tentamen wordt afgelegd.

Eten en drinken

- a. Eten in de tentamenruimte tijdens het afleggen van een tentamen is alleen toegestaan voor studenten met een functiebeperking, waarvoor deze maatregel een belemmering wegneemt.⁶
- b. Drinken meenemen in de tentamenruimte is alleen toegestaan in een doorzichtige en af te sluiten beker of flesje en kan door een surveillant of examiner worden gecontroleerd op bewerking door de student.

Surveillance

- a. De examiner is inhoudelijk verantwoordelijk voor het tentamen.
- b. De surveillant is verantwoordelijk voor het ordentelijk verloop van het tentamen conform de VU-tentamenregeling. De surveillance geschiedt onder gezag van de examiner. De surveillanten volgen de aanwijzingen van de examiner op.
- c. De surveillanten worden voorafgaand aan het tentamen door de examiner geïnformeerd over de hulpmiddelen die de studenten mogen gebruiken en overige bijzonderheden van het tentamen, al dan niet schriftelijk.
- d. Bij 50 of meer studenten dienen minimaal twee surveillanten aanwezig te zijn. Iedere 50 studenten meer vereist een extra surveillant. Per tentamen is in ieder geval één (hoofd)surveillant aanwezig. De wijze van tentamineren en het aantal studenten dat het tentamen aflegt kunnen aanleiding zijn tot een afwijkende norm.
- e. De surveillanten dragen er zorg voor dat de tentamenopgaven zoveel mogelijk tegelijkertijd aan de studenten worden uitgereikt, dan wel dat de studenten een digitaal tentamen op dezelfde tijd starten.
- f. De student is verplicht de aanwijzingen van de examiner en de surveillanten op te volgen.
- g. Het is de examiner en de surveillanten ter voorkoming van fraude toegestaan controles uit te oefenen op zaken die de student tijdens het tentamen benut of kan benutten⁷.
- h. Als tijdens het tentamen fraude wordt vermoed op basis van door de examiner of surveillant geconstateerde onregelmatigheden, meldt de examiner (of namens de examiner de surveillant) dit

⁵ Hieraan voorafgaand is door de student tijdig een voorziening aangevraagd, die de student in dit geval toegekend heeft gekregen.

⁶ Hieraan voorafgaand is door de student tijdig een voorziening aangevraagd, die de student in dit geval toegekend heeft gekregen.

⁷ Daaronder vallen bijvoorbeeld flesjes drinken, telefoons, wetboeken, rekenmachines, smartwatches etc.

aan de desbetreffende student. Eventuele bij de vermoede fraude gebruikte materialen en middelen worden tegen bewijs van ontvangst ingenomen. De student mag het tentamen afronden. De surveillant vermeldt op het proces verbaal de naam van de student, het tijdstip en de wijze van de vermeende fraude. De examiner beslist of die het vermoeden van fraude, in overeenstemming met de Regels en Richtlijnen van diens faculteit, meldt bij de examencommissie.

- i. De examiner is tijdens het tentamen in de tentamenruimte aanwezig of is rechtstreeks bereikbaar voor de surveillant in het geval van onregelmatigheden tijdens het tentamen.

Toewijzing zitplaats

De examencommissie kan studenten een plaats in de tentamenruimte toewijzen om het tentamen af te leggen. De examencommissie stelt de surveillanten hiervan tijdig op de hoogte.